

REFERAT Klima- og Naturudvalget 2022-2025 d. 10-09-2025

Mødedato Onsdag d. 10. september 2025 kl. 17:30

Mødested Nyborg Rådhus, mødelokale 3

Mødedeltagere Per Jespersen, Anja Kongsdal, Rune Christensen, Ole Tyrsted
Jørgensen, Søren Svendsen, Kenneth Taanquist, Vibeke Ejlertsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering: Grøn Trepert - Status på arbejdet med omlægningsplanen.....	4
Orientering: Projektet "Energilandsbyer" er afsluttet.....	6
Orientering: Grønne Bolig Dage i Nyborg og afsluttende aktiviteter i efteråret 2025 for COHEAT...	8
Orientering: Statusrapport på Fyn 2030.....	9
Orientering fra formanden/udvalgets medlemmer.....	11
Orientering fra direktør/chef for Teknik og Miljø.....	12
Kommende punkter.....	13
Underskriftsside.....	15

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

S2024-20045

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

Det indstilles, at dagsordenen godkendes.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-09-2025

Indstillingen godkendt.

Punkt 2: Orientering: Grøn Trepert - Status på arbejdet med omlægningsplanen

S2025-5460

Sagsfremstilling

Hvor langt er omlægningsplanerne?

Nyborg og Kerteminde Kommuner i delvandoplandet Storebælt NV har nået over målsætningen i kvælstofindsatskravet på knap 68 ton kvælstof. Området er en del af Den Lokale Trepert Storebælt.

Nyborg, Faaborg Midtfyn og Kerteminde Kommuner i delvandoplandet Holckenhavn Fjord er ikke i mål med omlægningsplanen. I omlægningsplanen er der indtegnet kvælstofreduktioner for ca. 90 ton ud af en kvælstofmålsætning på 111 ton. Dermed er kommunerne inden for delvandoplandet ca. 80 pct. i mål. Delvandoplandet Holckenhavn Fjord er også en del af Den Lokale Trepert Storebælt.

Nyborg Kommune kan for nuværende ikke bidrage til Den Lokale Trepert Det Sydfynske Øhav. Det skyldes den metode, der anvendes til beregning af effekten af indsatser.

Hvordan har administrationen arbejdet med omlægningsplaner?

De Lokale Grønne Trepert skal udarbejde omlægningsplaner for de enkelte hovedvandoplande. Administrationen har bidraget til en omlægningsplan, der tager afsæt for de retningslinjer, som er stillet i de lokale treperter.

I Den Lokale Trepert Storebælt er besluttet, at der i forbindelse med arbejdet med omlægningsplanen skal laves en fuld potentiale-screening for kvælstofreducerende projekter og udtagning af lavbundsjord for hele oplandet med udgangspunkt i nedenstående principper:

- Al tørvejorden udpeges og kommunens teknikere vælger det mest oplagte virkemiddel.
- Der skal etableres bufferzoner op mod større naturområder og kommunens teknikere vælger det mest oplagte virkemiddel f.eks. et vådområde.
- Traditionelle vådområder laves som udgangspunkt i større ådale.
- Fasttrack projekter placeres som udgangspunkt i lavninger og minivådområder ved drænsystemerne inden de når til vandløbene.
- Teknikergruppen skal udpege arealer til skovrejsning, hvor det er relevant ift. grundvandbeskyttelse (ved BNBO).

Målsætningen om at al tørvejord skal ud af drift er i praksis ret svært at arbejde med, da tørvejorden i Nyborg Kommune mange steder er fordelt på meget små arealer på tværs af mange landbrugsjorde. Da der er krav om projektområder med minimum 60 pct. tørveholdig jord, er det i praksis svært at tegne de små arealer ind i et projektområde der overholder dette krav. Administrationen har sikret at de større arealer med tørveholdig jord er med i omlægningsplanen.

I omlægningsplanen har administrationen anvendt følgende kategorier:

- Fasttrack
- Byudviklingsmuligheder
- Kommunale arealer
- Vindinge Ådal projektområde
- LIFE-RING
- Ekstensivering
- Kvælstofvandområde
- Lavbundsprojekt
- Minivådområde
- Skovrejsning
- Indtegninger fra tegningsmøde med lodsejerne 19. juni 2025

Med undtagelse af minivådområder - som er landbrugets eget virkemiddel der søges af den enkelte landmand, skovrejsning, der ofte er et samarbejde mellem kommune, forsyning og naturstyrelsen samt tegningsmødet af 19.juni har administrationen peget på arealer til de øvrige kategorier.

Hvorfor er omlægningsplanen for Storebælt ikke i mål endnu?

I delvandoplandet Holckenhavn Fjord er Administrationen ikke i mål med udpegningerne endnu. Det skyldes, at det først ved en opdatering MARS i juli 2025 blev muligt at få overblik over omlægningsplanens effekt på delvandoplandsniveau. I det østfynske område opstår en særlig udfordring med den måde som effektberigningen er sat op i MARS. Det betyder, at den sydlige del af Nyborg Kommune ikke kan bidrage til omlægningsplanerne. Det er en problemstilling, som Nyborg Kommune deler med Svendborg, Langeland og Faaborg-Midtfyn kommuner.

Hvad gør Administrationen for at nå målsætningen i omlægningsplanen for Storebælt?

Administrationen har arbejdet med forskellige virkemidler i omlægningsplanerne og der mangler fortsat indtegning af minivådområder, skovrejsning samt de indtegninger som som fremkom af tegningsmødet med lodsejerne 19.juni 2025.

Minivådområder skal søges af den enkelte landmand, og indtegnes i MARS af landbrugets udtagingskonsulenter, der varetager landmændenes interesser.

Indtegninger fra tegningsmødet af 19.juni 2025 er ikke tegnet direkte ind i omlægningsplanen i MARS, men de er offentliggjort 22.august på Nyborg Kommunes hjemmeside. På samme måde som øvrige indtegninger i MARS, foretager Administrationen en kvalificering inden de lægges i MARS.

I arbejdet med skovrejsning udestår der udpegninger, der skal udarbejdes i samarbejde med relevante forsyninger, der hvor der er mulighed for at beskytte de særligt sårbare grundvandsdannende områder. Der er afholdt et møde 18. august med Nyborg Forsyning og et par mindre vandværker om potentialerne for grundvandsbeskyttelse gennem skovrejsning. Administrationen arbejder videre med at potentialekortlægning for skovrejsning, som skal indarbejdes i omlægningsplanen.

Programleder for Grøn Trepert Dennis Debannic deltager på mødet.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Indstilling

Direktionen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres i

Byrådet

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-09-2025

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Tidsplan for omlægningsplan - Klima- og Naturudvalget

Punkt 3: Orientering: Projektet "Energilandsbyer" er afsluttet

S2022-86193

Sagsfremstilling

Som en del af Klimaplan 2022 har Nyborg Kommune været projektleder på projektet "Energilandsbyer - vejen til lokalt ejerskab i den grønne omstilling". Projektet er gennemført i samarbejde med 8 partnere og tre pilotlandsbyer, Frørup, Øksendrup og Tårup, hvorfra 160 husstande i 2022 afgav interesse-tilkendegivelse for at undersøge mulighederne for at skabe lokale borgerenergifællesskaber.

Projektet har belyst mulighederne for at danne borgerenergifællesskaber til etablering af lokalt ejede solceller og på den baggrund udviklet en forretningsmodel, der kan bane vejen for, at andre landsbyer, kan stifte lokale borgerenergifællesskaber (vedlagt i bilag 1+2).

På tværs af partnerkredsen er der gennemført workshops, arbejds møder, borger møder, tests, forundersøgelser og beregninger af dimensionering, placering, net-tilslutning, selskabsform, struktur, selskabsøkonomi og vedtægter samt info-foldere. Dertil er der lavet afsøgning af løsninger til etablering, drift og vedligehold af anlæg samt afregningsmodeller.

Vejen til borgerenergifællesskaber er nu til stede

Nyborg Kommune startede projektet for at undersøge mulighederne for at anvende ny lovgivning om borgerenergifællesskaber i praksis. Der har været tre centrale udfordringer undervejs i projektet:

Mangel på overskudskapacitet i elnettet

Det viste sig vanskeligt at finde placeringer til solcelleanlæggene. Et mindre solcelleanlæg skal kobles op på det lokale elnet, og gennem dialog om placeringer med Vores Elnet, der står for det lokale elnet i Nyborg, viste det sig at der ikke var overskudskapacitet på de transformerstationer som ligger i nærområdet ved pilotlandsbyerne. Derfor var placeringen af anlæggene i nærområdet en udfordring inden for rammerne af den infrastruktur, der allerede var til stede.

Afregningsmodel

Projektet viste, at det er udfordrende at etablere et energifællesskab med så mange private ejere idet, der ikke fandtes en afregningsmodel for håndtering af pengestrømmene i et borgerenergifællesskab. I samarbejde med private elhandler-virksomheder blev udviklet en afregningsmodel, der har været med til at bane vejen for etablering af borgerenergifællesskaber.

Konklusioner i projektet

I projektet er udarbejdet en 5 trins anbefaling til hvordan andre landsbyer eller sammenslutninger af borgere eller virksomheder kan arbejde med at skabe lokalt ejede solceller i et borgerenergifællesskab.

I overskrifter lyder anbefalingen:

1. Skab et lokalt netværk
2. Stift en forening
3. Find de rette samarbejdspartnere og sørg for at have de rette kompetencer med i projektet
4. Sørg for tæt dialog med medlemmerne undervejs
5. Tilbud, projektering og etablering af anlæg

Anbefalingerne lægger vægt på, at der skal være en stærk lokal forankring, da lignende projekter, som ville ønske at arbejde med lokalt ejede solceller selv skal drive processen - eventuelt i samarbejde med deres kommune.

Ingen borgerenergifællesskaber i pilotlandsbyer

På baggrund af projektets erfaringer, de estimerede økonomiske beregninger og lokale interesser har ingen af pilotlandsbyerne valgt at gå videre med energifællesskaber.

Administrationen vurderer, at kompleksiteten i at etablere en juridisk enhed til at varetage opstarten kombineret med udsigten til minimal økonomisk gevinst en stor barriere for etablering af energifællesskaber. Den enkelte husstand står med muligheden for enten ikke at gøre noget eller købe strøm som de altid har gjort og dermed undgå det store arbejde, der ligger i opgaven, eller de kan som alternativ opstille deres eget solcelle anlæg.'

Administrationen vurderer derfor, at den økonomiske gevinst, enten direkte eller indirekte, er for lille, til at borgerne kan se fordelene i at gå sammen i et borgerenergifællesskab.

Projektet har indsendt dokumentation til Energistyrelsen og afventer den endelige godkendelse.

Projektleder på projektet, Dennis Debannic, deltager på mødet og svarer på eventuelle spørgsmål fra udvalget.

Økonomiske konsekvenser

Projektet er støttet af Energistyrelsen med støttebeløb på maksimalt 897.500 kr.

Der er budgetteret med lønkompensation på 148.500 kr.

Administrationen afventer Energistyrelsens godkendelse af afslutningsrapport.

Indstilling

Direktionen indstiller, at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-09-2025

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Hvidbog - Vejen til lokalt ejede solceller i landsbyer

Forretningsmodel for borgerenergifællesskaber

Punkt 4: Orientering: Grønne Bolig Dage i Nyborg og afsluttende aktiviteter i efteråret 2025 for COHEAT

S2025-8831

Sagsfremstilling

Resumé

Grønne Bolig Dage Nyborg, som blev afholdt i perioden februar til maj 2025, er en del af EU-projektet COHEAT, der har som mål at erstatte olie- og gasfyr med fossilfri varmekilder samt fremme energirenovering i private boliger til en samlet værdi af 128 mio. kr. COHEAT understøtter Nyborg Kommunes CO2-reduktionsmål fra Klimaplan 2022. Beskrivelse bilagt sagen.

Beskrivelse

Arrangementerne gav borgerne rådgivning om varmepumper og energirenovering i samarbejde med lokale aktører. En positiv effekt ses i flere varmepumpeinstallationer og jordvarmeanlæg. Projektet har skabt et formidlingskoncept, der fremhæves af projektpartnerne og skal formidles på en konference i Bruxelles.

Efteråret byder på tre indsatser: Borgere tilbydes lån af termografiske kameraer, præsentation af projektet i Bruxelles og en fynsk videndelingsdag af holdt i Nyborg. Indsatserne skal styrke videreformidling og inspiration på tværs af kommuner og på EU-niveau.

Grønne Bolig Dage blev afholdt i samarbejde med banker, træløst, ejendomsmæglere, SparEnergi, EnergiTjenesten og seks forsamlingshuse i kommunen. De borgere, der besøgte Grønne Bolig Dage fik rådgivning om varmepumper, energirenovering og byggematerialer. Det er Administrationens vurdering, at det har haft målbar effekt idet antallet af varmepumpeinstallationer markant steg markant i april 2025 ligesom der er registreret flere energirenoveringer og godkendte jordvarmeanlæg. Den positive udvikling tilskrives aktiviteterne omkring Grønne Bolig Dage.

Tre nye tiltag følger i efteråret 2025:

- Der indkøbes termografiske kameraer, som borgerne kan låne på bibliotekerne.
- D. 12. november afholdes en videndelingsdag for kommuner på Fyn.
- COHEAT er udvalgt som et af få udvalgte succesprojekter, og skal præsenteres på konference i Bruxelles og efterfølgende formidles on-line. Formålet er at inspirere andre til lignende aktiviteter. Administrationen vil ligeledes stå til rådighed som sparringspartner for kommende fondsmottagere.

COHEAT afsluttes i oktober 2025 og udvalget vil blive orienteret, når projektet er endeligt evalueret.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at orienteringen tages til efterretning

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-09-2025

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Bilag 2 – Facebook videoer fra Grøn Bolig-Fredag, en del af Grønne Bolig Dage

Bilag 1 - COHEAT - Tidligere behandlinger i Klima & Naturudvalget

Punkt 5: Orientering: Statusrapport på Fyn 2030

S2025-13379

Sagsfremstilling

Den fælles fynske klimavision Fyn 2030 blev vedtaget af samtlige fynske byråd i perioden ultimo 2020-primus 2021. Den fælles fynske klimavision Fyn 2030 sætter en ambitiøs retning for det, de ti fynske kommuner sammen vil sikre på Fyn - et klimaneutralt og affaldsfrit midtpunkt i Danmark.

Nærværende sag behandler de oplyste målsætninger og udviklingen på Fyn samt retter fokus på de fremadrettede fælles fynske fokusområder. Sagen blev behandlet i Borgmesterforum Fyn den 20. juni 2025 og forelægges hermed til orientering. Sagens indhold er formidlet i samme form til alle kommuner på Fyn.

Beskrivelse

I 2020 / 2021 godkendte de fynske byråd / kommunalbestyrelser den fælles fynske klimavision "Fyn 2030- sammen om en bæredygtig fremtid", der med sine målsætninger danner rammen for fælles fynske løsninger og samler Fyn om den ambitiøse vision om at skabe et klimaneutralt Fyn uden affald i 2040.

Et centralt element i Fyn 2030 er et defineret mål om at reducere CO₂-udledningen med 80 procent i 2030 i forhold til 1990. For 2040 er målet CO₂-neutralitet. Derudover har Fyn også en målsætning om at genanvende 80 procent af plastaffaldet og 70 procent af det øvrige husholdningsaffald i 2030.

I Fyn 2030 er der udpeget tre fælles fynske signaturprojekter samt fire prioriterede indsatsområder. Yderligere er der peget på en række supplerende handlinger indenfor de relevante sektorer.

Parallelt med udviklingen af Fyn 2030 initierede Real Dania i samarbejde med CONCITO en fælles proces for udviklingen af klimahandleplaner i de danske kommuner under overskriften DK2020. Således har alle fynske kommuner i dag certificerede klimahandleplaner, der også understøtter de fælles mål i Fyn 2030.

Det forhold, at de enkelte kommuner har egne omfattende klimahandleplaner, har ikke overflødiggjort behovet for fælles fynske indsatser. Tværtimod har DK2020-arbejdet underbygget det oplagte i fælles fynske handlinger på en række områder, hvor samarbejdet giver særlig værdi og synergi, som rækker ud over indsatsen i den enkelte kommune.

I juni 2024 indgik regeringen, Danmarks Naturfredningsforening, Landbrug & Fødevarer og en række andre organisationer Aftale om et Grønt Danmark og dermed var den grønne trepart født. Aftalen lægger op til en omlægning af Danmarks arealer af historiske dimensioner. Der er efterfølgende nedsat 23 lokale treparter, der skal gøre Den Grønne Trepart til lokal virkelighed. Kommunerne spiller en nøglerolle og har et stort ansvar i implementeringen. Dermed er opgaven med at tegne et nyt grønt Danmarkskort i høj grad lagt ud til lokal beslutning. Således vil den grønne trepart i årene fremover også udgøre en overordnet ramme for indsatser, der understøtter målene i Fyn 2030.

Status Fyn 2030

Den udarbejdede statusrapport behandler dels de oplyste målsætninger og udviklingen på Fyn samt retter fokus på kommende fælles indsatser. Statusrapporten er vedlagt som bilag 2.1.

CO₂ udledningerne for Fyn og øerne beregnes efter en fælles model, som anvendes i de danske kommuner og baserer sig på omfattende bagvedliggende datagrundlag. Der er for nuværende kun tilgængeligt data for CO₂ udledningerne til og med 2022. Samlet set viser data, at CO₂ udledningen for Fyn og øerne er tæt ved halveret i forhold til 1990. Fremskrivningen af den tilgængelige data samt planlagte indsatser i kommunernes klimahandleplaner indikerer dog, at visionen om klimaneutralitet i 2040 vil kræve yderligere indsatser - både i forbindelse med forestående revisioner af de fynske klimahandleplaner samt yderligere fokus på fælles fynske indsatser.

De fynske kommuner og de fynske affaldsselskaber igangsatte i foråret 2020 en forundersøgelse af mulighederne i etableringen af et fælles fynsk eftersorteringsanlæg til restaffald. Formålet var at afdække de miljømæssige gevinster samt de tekniske, økonomiske og organisatoriske aspekter ved etableringen af et fynsk eftersorteringsanlæg. Med afsæt heri ansøgte de fynske kommuner om en undtagelse i affaldsbekendtgørelsen, men fik afslag i 2023. Målene om genanvendelse i Fyn 2023 skal derfor for nuværende nås gennem kildesortering.

Især for plastaffald vurderes det ikke muligt at nå genanvendelsesmålene uden supplerede tiltag rettet mod restaffaldet, da genanvendelsespotentialerne primært vil være at finde i restaffaldsstrømmen som forbrændes. En analyse af potentialer og

kommunernes mulighed for at realisere disse i samarbejde med erhvervslivet vil i de kommende måneder blive undersøgt nærmere.

Med statusrapporten revideres det oprindelige handlingskatalog, formuleret i Fyn 2030, med afsæt i de prioriterede indsatser. Revidering angår både at udtage handlinger som bedst håndteres i de enkelte kommuner samt tilføje nye aktuelle handlinger. En oversigt og status på de handlinger der blev vedtaget politisk i Fyn 2030, koblet til den anbefalede ajourføring fremgår af bilag 2.2.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-09-2025

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Bilag 2.2. Status og ajourføring på handlinger i Fyn 2030 (5)

Bilag 2.1 Fyn 2030 statusrapport (5)

Punkt 6: Orientering fra formanden/udvalgets medlemmer

S2024-20046

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

Til orientering.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-09-2025

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 7: Orientering fra direktør/chef for Teknik og Miljø

S2024-20047

Sagsfremstilling

Til Klima- og Naturudvalgets orientering vedlægges som bilag administrative afgørelser med videre.

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

Direktionen indstiller at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-09-2025

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 8: Kommende punkter

S2024-20049

Sagsfremstilling

Administrationen arbejder med at planlægge følgende kommende punkter i 2025:

Emne	Forventet tidspunkt	Ansvarlig
Status på Projekt Energilandsbyer	September/oktober	Klima, Plan og Natur
Orientering om Grønne Boligdage i Nyborg	September/oktober	Klima, Plan og Natur
Life Ring	September/Oktober	Klima, Plan og Natur
Orientering om badevand	December	Miljø og Byggesag
Grøn Trepert	Løbende	Udvikling
Vindinge Ådal/Holckenhavn Fjord	Løbende	Udvikling
Kystsikring af Havn og Marina- ændret linjeføring, forhøjet kote og proces	August	Klima, Plan og Natur
Kystsikring af Havn/Marina, Byrum og finansiering	September	Klima, Plan og Natur
Kystsikring Havn/Marina, Borgerinddragelse og Kommunikation	2026	Klima, Plan og Natur
Frigivelse af midler fra Pulje til Grøn Omstilling	Når aktuelt	Klima, Plan og Natur
Status på Klimaplan	Oktober/November	Klima, Plan og Natur
Omlægningsplaner Grøn Trepert	November	Udvikling
Kullerup Bjerget	Oktober	Klima, Plan og Natur/Jura
Kystvandråd		Udvikling
Stenrev Storebælt	August/September	Tages af listen
Frigivelse af midler til naturprojekter	August	Tages af listen
Solceller på kommunens tage (Budgetaftale pkt. 7.7)	August	Teknik og Miljø
Naturpark Storebælt	August	Tages af listen

Event for Fiskebørnehaver	August/september	Tages af listen
Biodiversitetsomlægninger	August	Tages af listen

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Direktionen indstiller at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-09-2025

Liste opdateres og genfremsendes.

Punkt 9: Underskriftsside

S2024-20049

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-09-2025

Underskrevet.